DEĊIŻJONIJIET 1

tal-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti
dwar il-Varjanti Ortografiċi – 2008

Lista alfabetika tal-kliem li ttieħdet deċiżjoni dwaru

Dawn id-deċiżjonijiet saru uffiċjali
fil-25 ta' Lulju 2008 bil-pubblikazzjoni
tagħhom fil-Gazzetta tal-Gvern,
u kulħadd għandu jfittex li jidra
l-forom magħżula mill-aktar fis.
Madankollu, il-forom li hawnhekk
huma mwarrba jibqgħu validi
sal-25 ta' Lulju 2011.
Wara din id-data, jitqiesu
bħala tajbin il-forom magħżula
f'dan id-dokument biss.

Xi simboli li qed jintużaw

Il-kitba **bil-blu** tindika element li jista' jinbidel u jidħol kliem ieħor floku (eż. **aġent direttur** jew **aġent president**).

Il-vokali [i] miktuba fil-għoli (eż. **ilbieraħ**) qed tintuża biex tindika l-vokali tal-leħen, u hawnhekk mhix meqjusa fl-ordni alfabetiku. Mela **ilbieraħ** tfittixha taħt il-**L**.

In-numri wara kull kelma jirreferu għat-taqsima tad-*Deċiżjonijiet 1* li fiha ġiet deċiża l-kelma (eż. **afli** hija deċiża fid-*Deċiżjonijiet 1* fit-taqsima 3.2.1).

+ = din tkun kategorija li tista' tinkludi eżempji oħra barra dak li ngħata.
A = Appendiċi A
B = Appendiċi B
➔ = Ara taħt ...

A

afli [= żgur li] 3.2.1; A
Afrika, Afrikan [~~Affrika~~, ~~Affrikan~~] 5.4
aġent direttur (**president**, eċċ.) + 3.2.2.4
akkrettu 4.2; A
a la Taljana (**xanxè**, eċċ.) + 3.1.4
allaħares [= gwaj jekk jiġri hekk] 3.2.1; A
ammen [~~amen~~] 5.2
anti-Amerikan + (prefiss + *sing* + ittra kapitali) 3.2.2.2
antieroj + 3.2.2.1,n1
antiinflammatorju / **antinflammatorju** + 3.2.2.1,n2
anti-Amerikan + (prefiss + *sing* + ittra kapitali) 3.2.2.2
apposta (+ **t'apposta, tal-apposta, għal t'apposta, għal tal-apposta**) 3.2.1; A
arabesk, Arabiżmu, Arabja [~~għarabesk~~, ~~Għarabiżmu~~, ~~Għarabja~~] (iżda **Għarab, Għarbi**) 5.3
arċiimmatur / **arċimmatur** + 3.2.2.1,n2
arċiimmatur (**giddieb**, eċċ.) + 3.2.2.3
assistent kummissarju + 3.2.2.4
awlillejl / **ewlillejl** [= il-lejla ta' qabel] 3.2.1; A
awtoanalizi (**suġġestjoni**, eċċ.) + 3.2.2.1,n1
Awwissu [~~Awissu~~] 5.2
ażma, ażmatiku [~~ażżma~~, ~~ażżmatiku~~] 5.2

B

barra minn dan 3.2.1; B
barra minn hekk 3.2.1; B
beħsiebu / **biħsiebu** [= għandu f'moħħu li] 3.2.1; A
bejn ħaltejn [~~ħalltejn~~] 5.3
beritta [~~berritta~~] 5.2
bħalissa [= f'dan il-ħin/żmien] 3.2.1; A
bħalkieku / **bħallikieku** [= qisu] 3.2.1; A
bħall-bieraħ, bħall-biraħtlula (iżda: **^{i}lbieraħ, ^{i}lbiraħtlula**) 3.2.1
bħal-lum (iżda: **^{i}llum**) 3.2.1
bħalma 3.2.1; A
bħal meta 3.2.1; B
bħal xejn 3.2.1; B
Bibbja 5.4
bibliku, biblista [~~bibbliku~~, ~~bibblista~~] 5.4
l-bidu nett 3.1.3
bies (pl. **bisien**) [~~bież~~] 5.1
biħsiebu → **beħsiebu** 3.2.1; A
bilfors (+ **ta' bilfors**) 3.2.1; A
bilġri [= dlonk] 3.2.1; A
bilħaqq [= qed niftakar] 3.2.1; A
bilkemm [= kważi] 3.2.1; A
bil-kif [= immensament] 3.2.1; B
billejl [= waqt il-lejl] 3.2.1; A
bilqiegħda 3.2.1; A
bilwieqfa 3.2.1; A
binhar [= waqt il-ġurnata] 3.2.1; A
biżżejjed [= mhux iktar] 3.2.1; A
bużbież [~~busbies~~] 5.5
bużbużnannu + 3.2.2.3

D

dakinhar [= f'dak il-jum/iż-żmien] 3.2.1; A
dalgħodu 3.2.1; A
dal-ħin 3.2.1; B
dal-lejl 3.2.1; B
dalwaqt (ġieli mqassra: **daqt**) [= fi ftit ħin ieħor] 3.2.1; A
daparti 3.2.1; A
daqshekk (+ **għal daqshekk, minn daqshekk**) 3.2.1; A
daqskemm 3.2.1; A
daqskieku, daqslikieku 3.2.1; A
daqstant 3.2.1; A
daqsxejn [= ftit] (+ **għal daqsxejn**) 3.2.1; A
daqt → **dalwaqt** 3.2.1; A
darba fill [= rari] 3.2.1; B
dawramejt 3.2.1; A
dażgur [= bla dubju] 3.2.1; A
denn (pl. **denji**) [~~den~~, ~~dennji~~] 5.2
deputat kap + 3.2.2.4
dettall (pl. **dettalji**), ^{i}**ddettaljat** [~~dettal~~, ~~dettallji~~, ^{i}~~ddettalljat~~] 5.2
dgħufija [~~djufija~~, ~~dgħjufija~~] 5.3
diq, diqa [~~dieq~~, ~~dieqa~~] 5.3
duħ [~~dugħ~~] 5.1
dvalja [~~tvalja~~] 5.1
dverna [~~tverna~~] 5.1

E

elettriċità 4.2
elettriku (iżda: **elettriċità**, eċċ.) 4.2
ewlillejl → **awlillejl** 3.2.1; A
ewwieq [~~ewieq~~] 5.2

F

fil-fatt [= fir-realtà] 3.2.1; B
filgħaxija / filgħaxija 3.2.1; A
filgħodu 3.2.1; A
fill → **darba fill** 3.2.1; B
filwaqt li [= fl-istess ħin li] 3.2.1; A
fl-aħħar [= finalment] (+ **sa fl-aħħar**) 3.2.1; B
flgħaxija → **filgħaxija** 3.2.1; A
f'sikktu (**f'sikkti**, **f'sikkithom**, eċċ.) [~~f'siktu~~] 5.3

Ġ

ġaladarba 3.2.1; A
ġieli [= xi drabi] 3.2.1; A
ġiex (+ **ġixt** bit-**t** marbuta) [~~ġix~~] 5.2
ġol-università + 3.2.6

G

gastrointestinali + 3.2.2.1,n1
Gran Mastru + 3.2.2.4
grankè 3.2.2.4,n2

Għ

għadda minn għala widnejh 3.1.5
għad illi, għad li 3.2.1; B
għafrit [~~*għafrid*~~] 5.1
għaġla [~~*għaġġla*~~] 5.3
għajjat (verb tat-2ni forma) [~~*għajat*~~] 5.2
għajjat (nom verbali bit-2ni vokali twila) [~~*għajat*~~] 5.2
għala biebu [= ma jimpurtah minn xejn] 3.1.5
għala dejjem [= għal dejjem] 3.1.5
għala għajnu [= ma jimpurtahx] 3.1.5
għal biex [= sabiex] 3.2.1; B
għal daqshekk → **daqshekk** 3.2.1; B
għaldaqstant [= madankollu] 3.2.1; A
għal daqsxejn → **daqsxejn** 3.2.1; B
għalfejn [= għal liema skop] 3.2.1; A
għal għarrieda 3.2.1; B
għalhekk [= għal dan l-iskop] 3.2.1; A
għalissa [= sakemm jinbidlu l-affarijiet] 3.2.1; A
għalkemm [= minkejja li] 3.2.1; A
għalkollox [= totalment] 3.2.1; A
għall-aħħar [= estremament] 3.2.1; B
għall-anqas, għall-inqas (iżda: **lanqas**) 3.2.1; B
għall-bieraħ, għall-biraħtlula (iżda: ^{i}**lbieraħ**, ^{i}**lbiraħtlula**) 3.2.1
għal-lejla (iżda: ^{i}**llejla**) 3.2.1; B
għal li 3.2.1; B
għal-lum (iżda: ^{i}**llum**) 3.2.1
għal tal-apposta, għal t'apposta → **apposta** 3.2.1; B
għalxejn [= bla riżultat siewi] 3.2.1; A
għal xiex 3.2.1; B
Għarab, Għarbi (iżda: **arabesk, Arabiżmu, Arabja**) 5.3
għarax / **għarrax** [~~*għargħax*~~] 5.5
għarkaża → **għarukaża** 3.2.1; A
għarkopptejh / **għarkupptejh** [~~*għarkobbtejh*~~, ~~*għarkubbtejh*~~] 5.1
għarrax → **għarax** 5.5
għarrieda → **għal għarrieda** 3.2.1; B
għarukaża, għarkaża [= għajb] 3.2.1; A

H

hawnhekk 3.2.1; A
hemmhekk 3.2.1; A
heżżeż [~~*heżheż*~~] 5.5

Ħ

ħaltejn → **bejn ħaltejn** 5.3

I

id / **id-** / **jd-** skont il-pronunzja (eż. *aħsel idek, aħsel idejk, erfa' idek, erfa' jdejk, tini idek, tini jdejk, f'idek, f'idejk*) 5.2
imb (fil-frażijiet **ras imb ras, riħ imb riħ, wiċċ imb wiċċ**) [~~*imb'*~~] 5.2
impieg / **impjieg** (iżda: **impjegat**) 4.2
indipendenti 3.2.2.1
indenn (f. **indenja**, pl. **indenji**) [~~*inden*~~] 5.2
infatti [= tant hu hekk li] 3.2.1; A

inġenerali [= kollox ma' kollox]	3.2.1; A
inizjattiva [~~*inizzjattiva*~~]	5.2
inkonsiderazzjoni [= meqjus, ikkalkulat]	3.2.1; A
inkwadra	4.2
inkwantu [= bħala, b'riferenza għal]	3.2.1; A
inkwatru	4.2
inkwistjoni	3.2.1; A
insè	3.2.1; A
intant [= sadanittant]	3.2.1; A
inter-Mediterranju +	3.2.2.2
Iżlam, **Iżlamiku** [~~*Islam*~~, ~~*Islamiku*~~]	5.2
iżża ħajr	3.2.1; B

J

jalla [= nixtieq ħafna li]	3.2.1; A

K

'k (bħala **jekk** imqassra) [~~*'kk*~~]	5.2
'k Alla jrid	5.2
Kap Kmandant +	3.2.2.4
karozza [~~*karrozza*~~]	5.2
każbar [~~*kasbar*~~]	5.1
kemxejn [= ftit]	3.2.1; A
kofinanzjat +	3.2.2.1
kooperattiva / **koperattiva** +	3.2.2.1,n2
koordinatur / **kordinatur** +	3.2.2.1,n2
kontra (iżda: **kontrija**, **kontrik**, eċċ.)	3.2.7
kontrija, **kontrik**, **kontrina**, eċċ. +	3.2.7
kontroeżami +	3.2.2.1,n1
kreditur (iżda: **krettu, akkrettu**)	4.2
krettu [= fiduċja, stima]	4.2
kulħadd [= in-nies kollha]	3.2.1; A
kuljum [= f'kull ġurnata]	3.2.1; A
kull darba	3.2.1; B
kull fejn	3.2.1; B
kullimkien [= f'kull post]	3.2.1; A
kull meta	3.2.1; B
kull min	3.2.1; B
kull xejn	3.2.1; B
kulma [= dak kollu li]	3.2.1; A
kultant [= xi drabi, mhux dejjem] (+ **xi kultant**)	3.2.1; A
kuritur / **kurutur** [~~*kuridur*~~]	5.2
kwadru (iżda: **inkwatru, inkwadra**)	4.2

L

la ġenba [= għall-ġenb]	3.1.4
la Maltija + [= bi stil Malti, kif jagħmlu l-Maltin]	3.1.4
labranzetta, lambranzetta	3.1.4,n
ladarba [= issa la]	3.2.1; A
l-aħħar nett	3.1.3
lakemm [= kemm]	3.2.1; A
lanqas (iżda: **għall-anqas, mill-anqas, tal-anqas**)	3.2.1; A
[i]lbieraħ (iżda: **bħall-bieraħ, mill-bieraħ, tal-bieraħ**, eċċ.)	3.2.1; A
[i]lbiraħtlula (iżda: **għall-biraħtlula, mill-biraħtlula**, eċċ.)	3.2.1; A

lembuba [~~lenbuba~~] 5.1
l-ewwel nett 3.1.3
liema bħalu, liema bħalha, eċċ. 3.2.1; B
lil hawn 3.2.1; B
lil hemm 3.2.1; B
lil hinn 3.2.1; B
linji gwida 3.2.1; B
[i]llaħwa, xi llaħwa 3.2.1; A
[i]llejla [= tard illum] (iżda: sal-lejla, tal-lejla, mil-lejla, eċċ.) 3.2.1; A
[i]llum (iżda: bħal-lum, mil-lum, sal-lum, tal-lum, eċċ.) 3.2.1; A
lura 3.2.1; A

M

ma afdax / m'afdax + 3.2.4
ma għażilx / m'għażilx + 3.2.4
ma hemiżx / m'hemiżx + 3.2.4
ma infurmatx (interroganix) + 3.2.4,n
ma' Elena / m'Elena + 3.2.3
ma' għeluq is-sena / m'għeluq is-sena + 3.2.3
madanakollu, madankollu [= iżda] 3.2.1; A
madwar 3.2.1; A
maġenb [= fuq naħa waħda ta'] 3.2.1; A
magna (iżda: makkinarju) 4.2
Magreb [~~Magħreb~~] 5.3
ma għandux / m'għandux 3.2.4
ma hawnx / m'hawnx 3.2.4
ma hemmx / m'hemmx 3.2.4
m'aħna [~~maħna~~] 3.2.5
m'aħniex [~~maħniex~~] 3.2.5
makkinarju (iżda: magna) 4.2
mal-erbat irjieħ + 3.2.6
manġapassiġġa 3.2.1; A
matul [= għal kemm itul] 3.2.1; A
mhi [~~m'hi~~] 3.2.5
mhija [~~m'hija~~] 3.2.5
mhijiex [~~m'hijiex~~] 3.2.5
mhix [~~m'hix~~] 3.2.5
mhu [~~m'hu~~] 3.2.5
mhuma [~~m'huma~~] 3.2.5
mhumiex [~~m'humiex~~] 3.2.5
mhuwa [~~m'huwa~~] 3.2.5
mhuwiex [~~m'huwiex~~] 3.2.5
mhux [~~m'hux~~] 3.2.5
mill-anqas (iżda: lanqas) 3.2.1; B
mill-bierah, mill-biraħtlula (iżda: [i]lbieraħ, [i]lbiraħtlula) 3.2.1
mil-lejla (iżda: [i]llejla) 3.2.1
mill-inqas (iżda: lanqas) 3.2.1; B
mil-lum (iżda: [i]llum) 3.2.1
minbarra [= apparti] 3.2.1; A
minflok 3.2.1; A
minfuq [= minkejja li] 3.2.1; A
mingħajr 3.2.1; A
mingħalija, -k, -h, eċċ. [= sa fejn nista' niftakar, eċċ.] 3.2.1; A
mingħand 3.2.1; A
m'iniex / m'jiniex [~~miniex~~, ~~mjiniex~~] 3.2.5

minn bejn	3.2.1; B
minn daqqiet, minn xi daqqiet	3.2.1; B
minn daqshekk → **daqshekk**	3.2.1; B
minn fejn	3.2.1; B
minn tagħna [= dħuli]	3.2.1; B
minnufih [= dlonk]	3.2.1; A
minn xi daqqiet	3.2.1; B
m'int [~~*mint*~~]	3.2.5
m'inti [~~*minti*~~]	3.2.5
m'intix [~~*mintix*~~]	3.2.5
m'intom [~~*mintom*~~]	3.2.5
m'intomx [~~*mintomx*~~]	3.2.5
m'intx [~~*mintx*~~]	3.2.5
m'jien [~~*mjien*~~]	3.2.5
m'jiena [~~*mjiena*~~]	3.2.5
m'jienx [~~*mjienx*~~]	3.2.5
[i]**mnalla**	3.2.1; A

N

nagħaġ [~~*ngħaġ*~~]	5.3
naħnaħ [~~*nagħnagħ*~~]	5.1
[i]**n-nofsiegħa** [= 12.30 am jew 12.30 pm] (ara wkoll **nofs siegħa**).	3.2.1; A
nofsiegħa → [i]**n-nofsiegħa**	3.2.1; A
nofsillejl [= 12.00 am]	3.2.1; A
nofsinhar [= 12.00 pm]	3.2.1; A
nofs siegħa [= kull perjodu ta' 30 minuta] (ara wkoll **nofsiegħa**)	3.2.1; B
nofstanhar (pl. **nofstanhari** / **nofstanharijiet**)	3.2.1; A

P

pan-Afrikan +	3.2.2.2
peprin [~~*pepprin*~~]	5.2
pereżempju [= bħala eżempju]	3.2.1; A
perkażu [= bħala eżempju]	3.2.1; A
pezzakustjoni [= ġellied, kustinjuż]	3.2.1; A
poliklinika +	3.2.2.1
postpost-Moderniżmu +	3.2.2.3
predikatur (iżda: **prietka**)	4.2
prietka [~~*priedka*~~]	4.2
Prim Ministru +	3.2.2.4
prim'awla +	3.2.2.4
primadonna	3.2.2.4,n2
pro-Ingliż + (prefiss + *sing* + ittra kapitali)	3.2.2.2
psewdointellettwali +	3.2.2.1,n1

Q

qabelxejn [= fil-bidu nett]	3.2.1; A
quddiem nett	3.1.3

R

radjudramm	3.2.1; A
ras imb ras [~~*ras imb'ras*~~]	5.2
riħ imb riħ [~~*riħ imb'riħ*~~] +	5.2

risq [~~*riżq*~~]	5.1
rkoppa (+ **għarkopptejh**/**għarkupptejh**) [~~*rkobba*~~, eċċ.]	5.1
ruxxmata [~~*ruxmata*~~]	5.2

S

sa April / s'April +	3.2.3
sa Awwissu / s'Awwissu +	3.2.3
sa issa / s'issa +	3.2.3
sa Ottubru / s'Ottubru +	3.2.3
sadanittant, sadattant [= f'din il-medda ta' ħin/żmien]	3.2.1; A
sa fejn	3.2.1; B
sa fl-aħħar [= finalment] → **fl-aħħar**	3.2.1; B
safrattant [= minkejja kollox]	3.2.1; A
sakemm [= sa dak il-ħin/iż-żmien meta]	3.2.1; A
sal-aħħar	3.2.1; B
sal-bieraħ, sal-biraħtlula (iżda: ^{i}**lbieraħ**, ^{i}**lbiraħtlula**)	3.2.1
sal-għalqa +	3.2.6
sal-Italja +	3.2.6
sal-lejla (iżda: ^{i}**llejla**)	3.2.1
sal-lum (iżda: ^{i}**llum**)	3.2.1
santafjakka [= lajma kbira]	3.2.1; A
santapaċenzja [= lajma u sabar kbir]	3.2.1; A
sekond kuġin +	3.2.2.4
semiawtomatiku +	3.2.2.1,n1
semifinali +	3.2.2.1
sewwasew [= eżattament]	3.2.1; A
sikktu → **f'sikktu**	5.3
sindku	4.2,n
skansafaċendi [= għażżien, skartatur]	3.2.1; A
skont [~~*skond*~~]	5.1
sogħobbih (**jisgħobbih**, eċċ.)	3.2.1; A
soptu → **zoptu**	5.1
sottokumitat +	3.2.2.1
stabene [= għani, għandu ħafna ġid]	3.2.1; A
subien [~~*subjien*~~]	5.2

T

ta' April / **t'April +**	3.2.3
ta' hemmhekk / **t'hemmhekk +**	3.2.3
ta' Ugo / **t'Ugo +**	3.2.3
ta' bilfors → **bilfors**	3.2.1; B
tabilħaqq [= tassew]	3.2.1; A
tabirruħu [= taparsi]	3.2.1; A
tal-Amerikani +	3.2.6
tal-anqas (iżda: **lanqas**)	3.2.1; B
tal-apposta → **apposta**	3.2.1; B
tal-bieraħ, tal-biraħtlula (iżda: ^{i}**lbieraħ**, ^{i}**lbiraħtlula**)	3.2.1
tal-hena +	3.2.6
tal-inqas (iżda: **lanqas**)	3.2.1; B
tal-lejla (iżda: ^{i}**llejla**)	3.2.1
tal-lum (iżda: ^{i}**llum**)	3.2.1
tal-orsijiet +	3.2.6
tampar [= għandu l-istess età ta']	3.2.1; A
taparsi	3.2.1; A
t'apposta → **apposta**	3.2.1; B

t-tarf nett 3.1.3
tassew 3.2.1; A
teledramm 3.2.1; A
terz'ordni + 3.2.2.4
terza persuna + 3.2.2.4

U

użufrutt 3.2.1; A

V

viċi sindku + 3.2.2.4
viċirè 3.2.2.4,n2

W

wara nett 3.1.3
wara nofsinhar [= wara 12.00 pm] → **nofsinhar** 3.2.1; B
waranofsinhar [= minn nofsinhar sa kmieni filgħaxija] 3.2.1; A
wiċċ imb wiċċ [~~wiċċ imb'wiċċ~~] + 5.2

X

xbieha (pl. **xbihat**) [~~xbiha~~] 5.3
xhieda (= testimonjanza / nies li jixhdu) [~~xiehda~~] 5.3
xħin [= meta, waqt li] 3.2.1; A
xi ħadd 3.2.1; B
xi ħaġa 3.2.1; B
xi kultant → **kultant** 3.2.1; B
xi llaħwa → **ⁱllaħwa** 3.2.1
xi minn daqqiet 3.2.1; B
xi mkien 3.2.1; B

Ż

ⁱżżejjed [= wisq] 3.2.1; A

Z

zoptu / **soptu** [~~zobtu~~/~~sobtu~~] 5.1

Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti

Il-Ministeru tal-Edukazzjoni
Il-Furjana

+356 2598 2465
kunsilltalmalti@gov.mt

www.kunsilltalmalti.gov.mt

Dan il-ktejjeb jista' jinsilef jew jingħata b'xejn jew ikun iffotokopjat